

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การเปลี่ยนแปลงทางบ้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้ระบบสังคมมีการแบ่งแยกหน้าที่ความสามารถและก่อให้เกิดสถาบันต่าง ๆ ขึ้นในสังคมเพื่อรับผิดชอบและทำหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อให้สังคมนั้น ๆ ดำรงอยู่ได้ในสังคมเปิดหรือสังคมเสรีประชาธิปไตยนั้น เปิดโอกาสให้บุคคลมีการแข่งขันกันได้อย่างเสรีภาพตามความสามารถของแต่ละบุคคลและครอบครัว การแข่งขันซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการแบ่งแยกกันออกเป็นหมู่ เป็นพวก หรือระดับต่าง ๆ เช่น สูง กลาง และต่ำ ตามสิทธิอำนาจเกียรติคุณ แบบแผนชีวิต และโอกาสชีวิตหรือความคาดหวังในชีวิต ของแต่ละบุคคลแต่ละครอบครัวแตกต่างกันออกไปในการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อมทางบ้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นสืบเนื่องมาจากการแบ่งปันสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นในสังคมมีไม่เท่ากัน การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้บุคคลและครอบครัวมีโอกาสเปลี่ยนแปลงหรือเลื่อนฐานะทางบ้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมให้สูงขึ้นได้ หรือพยายามรักษาสถานภาพเดิมให้คงไว้ทั้งนั้น วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาว่าในสังคมชนบทไทยนั้นครอบครัวที่มีลักษณะโครงสร้างของสถาบันครอบครัวทางบ้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนั้น จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการศึกษารวมของลูกหรือใช้การศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการแบ่งชนชั้นและการเลื่อนชั้นทางสังคม ตลอดจนการพยายามรักษาสถานภาพเดิมของครอบครัวหรือไม่อย่างไรบ้าง ซึ่งหากเป็นไปตามแนวโน้มทั่วไปแล้ว ลักษณะโครงสร้างทางบ้านเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว จะมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดแผนการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกล่าวคือระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนให้นักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะกรณีครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) โรงเรียนพณิชยการวิทยา-การ อาเภอพณิชยการพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๑ คน จาก ๒๒๑ ครอบครัว ดังในตารางที่ ๕ และตารางที่ ๖ โดยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนตอบ และอีกส่วนหนึ่งนำไปสัมภาษณ์ บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน

เมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้วก็นำมาวิเคราะห์ข้อมูล เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSSX เข้าช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปตารางร้อยละ ค่าสถิติ G และค่า χ^2

ลักษณะ โครงสร้างทางบ้าน เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการ เข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดแผนการ เรียนของนักเรียน

ลักษณะ โครงสร้างทางบ้าน เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวในที่นี้ก็คือระดับ การศึกษา ระดับอาชีพ และระดับรายได้ของครอบครัว ดังสมมติฐานรองต่อไปนี้คือ

๑. ระดับการศึกษาของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการ เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการ เรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จาก การวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าระดับการศึกษาของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการ เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการ เรียนของนักเรียนร้อยละ ๓๓ ของหน่วยความสัมพันธ์ ($G = ๐.๓๓$) และค่า $\chi^2 = ๑๓.๒๓$ $P < ๐.๐๕$

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคู่ตัวแปรแล้วพบว่า

๑.๑ ตัวแปรที่เป็นสาเหตุหรือตัว เชื่อมให้ระดับการศึกษาของครอบครัวกับการ เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการ เรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในลักษณะ สอดคล้อง คือ

๑.๑.๑ ครอบครัวที่มีลักษณะการอบรม เลี้ยงดูในครอบครัวแบบ

เข้มงวด

๑.๑.๒ ครอบครัวที่เอาใจใส่ต่อการศึกษาของนักเรียนในระดับสูง

และระดับกลาง

๑.๑.๓ ครอบครัวยุคใหม่มีความมุ่งหวังในอนาคตคือนักเรียนที่จะให้ศึกษาต่อและให้ออกไปประกอบอาชีพเลย

๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของครอบครัวยุคใหม่กับการเข้ามามีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียน ดังกล่าวนั้นพบว่า เป็นจริงและพบมากภายใต้เงื่อนไขของตัวแปรต่อไปนี้คือ

๑.๒.๑ เพศของนักเรียน เฉพาะ เพศหญิง เท่านั้น

๑.๒.๒ แผนการเรียนปัจจุบันของนักเรียน เฉพาะแผนการเรียนสายสามัญเท่านั้น

๑.๒.๓ สถานภาพสมรสของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เฉพาะที่แยกกันอยู่หรือหย่าร้างหรือเสียชีวิตแล้ว เท่านั้น

๑.๒.๔ ประเภทครอบครัว เฉพาะครอบครัวขยาย เท่านั้น

๑.๒.๕ ขนาดครอบครัว เฉพาะครอบครัวขนาดกลางและครอบครัวขนาดใหญ่ ความสำคัญ เท่านั้น

๑.๒.๖ จำนวนผู้อยู่ในภาระพึ่งพิงของครอบครัว เฉพาะจำนวนสมาชิกครอบครัวที่อยู่ในภาระพึ่งพิงตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไป เท่านั้น

๑.๒.๗ บุคคลที่ทำให้นักเรียนเชื่อหรือคล้อยตามมากที่สุด คือ เพื่อนสนิท และครู อาจารย์ ความสำคัญ เท่านั้น

๑.๒.๘ อายุเฉลี่ยของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เฉพาะที่มีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ ๔๖ ปีขึ้นไป เท่านั้น

๒. ระดับอาชีพของครอบครัวยุคใหม่มีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการเข้ามามีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้คือพบว่าระดับอาชีพของครอบครัวยุคใหม่มีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการเข้ามามีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียนร้อยละ ๒๕ ของหน่วยความสัมพันธ์ ($G = ๐.๒๕$) และค่า $X^2 = ๑๓.๒๓$ $p = ๐.๐๕$

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคุมตัวแปรแล้วพบว่า

๒.๑ สาขา เหตุ หรือตัวแปร เชื่อม ซึ่งเป็นตัวแปรแทรกซ้อนให้เกิดความสัมพันธ์ดังกล่าวคือ

๒.๑.๑ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวแบบ เข้มงวด

๒.๑.๒ ความเอาใจใส่ของครอบครัวต่อการศึกษาในระดับสูง

และระดับกลาง

๒.๑.๓ ความมุ่งหวังในอนาคตของครอบครัวต่อนักเรียนทั้งสามแบบ คือ จบ ม.๖ แล้วให้ออกไปประกอบอาชีพเลย, ให้ศึกษาต่อ และยังไม่แน่ใจ

๒.๒ เงื่อนไขที่ทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นจริงและพบมากภายใต้เงื่อนไขของตัวแปรคือ

๒.๒.๑ แผนการเรียนปัจจุบันของนักเรียน เฉพาะแผนการเรียน สายสามัญเท่านั้น

๒.๒.๒ สถานภาพสมรสของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเฉพาะที่ แยกกันอยู่หรือหย่าร้างหรือเสียชีวิตแล้ว เท่านั้น

๒.๒.๓ ประเภทครอบครัว เฉพาะครอบครัวขยายเท่านั้น
(ตารางที่ ๒๖)

๒.๒.๔ ขนาดครอบครัว เฉพาะครอบครัวขนาดใหญ่ และขนาด กลางตามลำดับ

๒.๒.๕ จำนวนผู้อยู่ในการะพึงพิงของครอบครัว เฉพาะจำนวน ตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไปเท่านั้น

๒.๒.๖ บุคคลที่ทำให้ให้นักเรียน เชื่อ หรือคล้อยตามมากที่สุด คือ เพื่อนสนิท เท่านั้น

๒.๒.๗ อายุเฉลี่ยของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เฉพาะที่มีอายุ เฉลี่ยตั้งแต่ ๕๖ ปีขึ้นไปเท่านั้น

๓. ระดับรายได้ของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอคล้องกับการ เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียน ข้อมูลที่ได้รับปรากฏว่า ปฏิเสธ

ต่อการสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า ความสัมพันธ์ที่พบนั้นมีความสัมพันธ์ในลักษณะ สอดคล้องเพียงร้อยละ ๒ เท่านั้น ($G = 0.02$) และค่า $X^2 = 0.25$ $p > 0.05$

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคุณตัวแปรแล้วพบว่า

๓.๑ สาเหตุหรือตัวแปร เชื่อม ซึ่งเป็นตัวแปรแทรกซ้อนให้ความสัมพันธ์ ที่ปรากฏเป็นไปในลักษณะดังกล่าวคือ

๓.๑.๑ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวแบบ เข้มงวด

๓.๑.๒ ความเอาใจใส่ของครอบครัวต่อการศึกษานักเรียนใน ระดับสูงและระดับกลาง

๓.๑.๓ ความมุ่งหวังของครอบครัวที่มีต่อนักเรียนทั้งสามแบบ คือ จบ ม.๖ แล้วให้ออกไปประกอบอาชีพเลย ให้ศึกษาต่อ และยังไม่แน่ใจ

๓.๒ เงื่อนไขที่ทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นไปในลักษณะปฏิเสธต่อ สมมติฐาน ใดแก่

๓.๒.๑ เพศของนักเรียน เฉพาะเพศหญิง เท่านั้น

๓.๒.๒ แผนการเรียนปัจจุบันของนักเรียน เฉพาะนักเรียนที่เรียนอยู่ใน แผนการเรียนสายอาชีพ เท่านั้น

๓.๒.๓ สถานภาพสมรสของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เฉพาะที่ สมรสและอยู่รวมกัน

๓.๒.๔ ขนาดครอบครัว เฉพาะครอบครัวที่มีขนาดเล็ก เท่านั้น (ตารางที่ ๒๗)

๓.๒.๕ จำนวนผู้อยู่ในการะพึงพิงของครอบครัว จำนวน ๑ คน ๒ คน และ ๓ คน

๓.๒.๖ บุคคลที่ทำให้นักเรียน เชื่อ หรือคล้อยตามมากที่สุดคือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และอื่น ๆ แล้แต่สถานการณ์

๓.๒.๗ อายุเฉลี่ยของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เฉพาะที่มีอายุ เฉลี่ยตั้งแต่ ๕๖ ปีขึ้นไปเท่านั้น

สรุปแล้วลักษณะโครงสร้างของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนต่อสมมติฐานหลักที่ตั้งไว้คือ ลักษณะโครงสร้างของครอบครัวด้านการศึกษา และอาชีพเท่านั้น

ลักษณะโครงสร้างทางค่านิยมธุรกิจและสังคมของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ลักษณะโครงสร้างทางค่านิยมธุรกิจและสังคมของครอบครัวในที่นี้ก็คือ ระเบียบการศึกษาระดับอาชีพ และระดับรายได้ของครอบครัวกับสมมติฐานรองต่อไปนี้คือ

๑. ระเบียบการศึกษาของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือมีความสัมพันธ์กันในเชิงสอดคล้องร้อยละ ๑๖ ของหน่วยความสัมพันธ์ ($G = 0.๑๖$) และค่า $X^2 = ๑๐.๘๗$ $p < 0.๐๕$

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคู่ตัวแปรแล้วพบว่า

๑.๑ ตัวแปรที่เป็นสาเหตุ หรือเป็นตัวเงื่อนไขให้ระเบียบการศึกษาของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับค่านิยมธุรกิจคือ

๑.๑.๑ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวแบบปล่อยเลยตามเลย

๑.๑.๒ ความเอาใจใส่ของครอบครัวต่อการศึกษาของนักเรียนใน

ระดับต่ำ

๑.๑.๓ ครอบครัวที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของนักเรียนในระดับต่ำ

๑.๒ ตัวแปรที่เป็นเงื่อนไขให้ระเบียบการศึกษาของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของตัวแปรต่อไปนี้คือ

๑.๒.๑ เพศของนักเรียน เฉพาะเพศหญิงเท่านั้น

๑.๒.๒ แผนการเรียนปัจจุบัน เฉพาะแผนการเรียนสายสามัญเท่านั้น

- ๑.๒.๓ ความพอใจของนักเรียนต่อแผนการเรียนในระดับสูงและระดับกลางตามลำดับ
- ๑.๒.๔ ที่พักอาศัยของนักเรียนปัจจุบัน เฉพาะนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ร่วมกับครอบครัวเท่านั้น
- ๑.๒.๖ ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงโรงเรียน คือระยะทาง ๕ - ๑๐ กิโลเมตร และระยะทาง ๑๖ กิโลเมตรขึ้นไปตามลำดับ
- ๑.๒.๗ สถานภาพสมรสของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และเฉพาะที่สมรสและอยู่ร่วมกันเท่านั้น
- ๑.๒.๘ ประเภทของครอบครัว เฉพาะครอบครัวขยายเท่านั้น
- ๑.๒.๙ ขนาดครอบครัว ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก
- ๑.๒.๑๐ จำนวนผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิง จำนวน ๔ คน, ๑ คน และ ๓ คน

๑.๒.๑๑ บุคคลที่ทำให้ให้นักเรียนเชื่อและคล้อยตามมากที่สุด คือ ครู อาจารย์ และเพื่อนสนิทมากที่สุด

๒. ระดับอาชีพของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้ เมื่อตรวจสอบด้วยค่าทางสถิติแล้วมีความสัมพันธ์ในเชิงสอคล้องเพียงร้อยละ ๔ ของหน่วยความสัมพันธ์ ($G = 0.04$) $\times^2 = 4.49$ $p > 0.05$ จึงถือได้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคู่แปรแล้วพบว่า

๒.๑ คู่แปรที่เป็นสาเหตุ หรือ เป็นตัวเชื่อมให้ระดับการศึกษาของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในลักษณะดังกล่าวคือ

๒.๑.๑ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวแบบให้มีส่วนร่วม และแบบปล่อยเลยตามเลย

๒.๑.๒ ความเอาใจใส่ของครอบครัวต่อการศึกษาของนักเรียนในระดับต่ำเท่านั้น

๒.๑.๓ ครอบครัวยุติเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียน
ของนักเรียนในระดับค่า

๒.๒ เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบ เงื่อนไขพบว่า

๒.๒.๑ เป็นจริงสำหรับนักเรียนหญิง เท่านั้น

๒.๒.๒ เป็นจริงสำหรับแผนการเรียนสายสามัญเท่านั้น

๒.๒.๓ เป็นจริงโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแผนการเรียน

เกม เลย

๒.๒.๔ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของความพอใจของนักเรียนใน
ระดับกลางและระดับสูง

๒.๒.๕ เป็นจริงโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสถานภาพของที่
พักอาศัยปัจจุบันของนักเรียน

๒.๒.๖ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของระยะทางจากที่พักอาศัยปัจจุบัน
ถึงโรงเรียนตั้งแต่ ๑๖ กิโลเมตรขึ้นไป

๒.๒.๗ เป็นจริงโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสถานภาพสมรส
ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

๒.๒.๘ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของครอบครัวขยาย

๒.๒.๙ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของครอบครัวขนาดใหญ่เท่านั้น

๒.๒.๑๐ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของครอบครัวที่มีสมาชิกอยู่ใน
ภาวะพึ่งพิง ตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไป

๒.๒.๑๑ เป็นจริงภายใต้เงื่อนไขของนักเรียนที่เชื่อและคล้อยตาม
ครู-อาจารย์ และเพื่อนสนิทมากที่สุด

๓. ระดับรายได้ของครอบครัวยุติจะมีความสัมพันธ์ในเชิงสอคล้องกับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เมื่อตรวจสอบด้วยค่าทาง
สถิติแล้วพบว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะซีกแย้งหรือตรงกันข้ามร้อยละ ๕ ของหน่วยความ
สัมพันธ์ ($G = - 0.05$) $X^2 = 0.52$ $p > 0.05$ จึงถือว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบคู่ตัวแปรแล้วพบว่า

๓.๑ ตัวแปรที่เป็นสาเหตุหรือเป็นตัวเชื่อมให้ระดับรายได้เฉลี่ยของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ชัดเจนหรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ

๓.๑.๑ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

๓.๑.๒ ระดับความเอาใจใส่ของครอบครัวต่อการศึกษาของนักเรียน

ในระดับสูง

๓.๑.๓ ครอบครัวที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการเรียนของ

นักเรียนในระดับสูง

๓.๒ เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวแบบเงื่อนไขพบว่า

๓.๒.๑ เป็นจริงสำหรับนักเรียนชายเท่านั้น

๓.๒.๒ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่เรียนอยู่ในแผนการเรียนสาย

อาชีพเท่านั้น

๓.๒.๓ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่สำเร็จมาจากแผนการเรียน เคมี

สายอาชีพเท่านั้น

๓.๒.๔ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่พอใจต่อแผนการเรียนปัจจุบันใน

ระดับกลางและระดับต่ำ

๓.๒.๕ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ร่วมกับครอบครัว

เท่านั้น

๓.๒.๖ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มีที่พักอาศัยปัจจุบันอยู่ห่างจาก

โรงเรียน ๐ - ๔ กิโลเมตร และตั้งแต่ ๑๖ กิโลเมตรขึ้นไป

๓.๒.๗ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความร่ำรวย

หรืออยู่ปกครองมีสถานภาพสมรสแบบแยกกันอยู่ หย่าร้างหรือเสียชีวิต

๓.๒.๘ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว เท่านั้น

๓.๒.๙ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสมาชิกอยู่ใน

ภาวะที่พึ่งพิง ๑ คน และ ๒ คน

๓.๒.๑๐ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มาจากครอบครัวชนากลาง

และชนากเล็ก

๓.๒.๑๑ เป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มีความเชื่อและคล้อยตามบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมากที่สุดเท่านั้น

สรุปแล้วลักษณะโครงสร้างของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ในเชิงสอคล้อง กัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ซึ่ง เป็นการสนับสนุนต่อสมมติฐานหลักที่ตั้งไว้ คือ ลักษณะโครงสร้างของครอบครัวด้านการศึกษา เท่านั้น

ผลการวิจัยต่อทฤษฎี

การวิจัยครั้งนี้จะมีขอบ เขตการวิจัยจำกัด เฉพาะครอบครัวที่มีสมาชิกศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของโรงเรียนพยุหะภูมิวิทยาคารก็ตาม แต่ผลการวิจัยก็อาจจะ ใช้เป็นข้ออ้างในการศึกษาลักษณะโครงสร้างของสถาบันครอบครัวในสังคมชนบทไทย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ที่มีความแตกต่างกันในทางค่าน ี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมแตกต่างกันต่อไป

เมื่อพิจารณาสถานภาพทางค่าน ี เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละครอบครัวกับการ เข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดแผนการ เรียนของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ของนักเรียนแล้ว สามารถสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการจลลาคับชั้นทางสังคม ในระบบชนชั้นไค้ดังนี้คือ

๑. ในสังคมชนบทไทย (โดยเฉพาะชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มี การแบ่งแยกออกเป็นหมู่ เป็นพวก มีฐานะสูงต่ำแตกต่างกันไปแต่ละครอบครัว

๒. ครอบครัวต่าง ๆ เหล่านี้จะมีแบบชีวิต และโอกาสชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน อย่างเห็นได้เด่นชัดมากนัก

๓. การศึกษาของลูกหรือสมาชิกในครอบครัว เป็นช่องทางสำคัญใน อันที่จะช่วยการรักษาสถานภาพเดิม และช่วยในการ เลื่อนชั้นทางสังคมให้สูงขึ้น

๔. ทฤษฎีชนชั้นที่ไ้กันอยู่ทั่วไปในสังคมต่าง ๆ นั้น สามารถนำมาใช้ศึกษา สังคมไทยไ้ในบางค่าน ี หรือบางกรณีเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรขยายขอบเขตการวิจัยออกไปให้ครอบคลุม ครอบครัวย่าง ๆ ที่ไม่ไต่ส่งสมาชิกให้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนแพทยศุภนิเวศนวิทยาการศุภย เพื่อให้เห็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

๒. ควรคัดเลือกกลุ่มนักเรียนตัวอย่างจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งที่มีชื่อเสียงและไม่มีชื่อเสียง ทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่มีภูมิลำเนาของครอบครัวอยู่ในชนบท แล้วจึงมาพิจารณาวิเคราะห์โครงสร้างของครอบครัวนั้น ๆ ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร แล้วเข้าไปมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียนอย่างไรบ้าง

๓. ควรจะไต่ศึกษาถึงระบบเครือญาติ (Kinship) ของครอบครัวนั้น ๆ ควบคู่กันว่ามีฐานะสูงต่ำต่างกัน จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียนอย่างไรบ้าง เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวอื่น ๆ ที่มีระบบเครือญาติมีสถานภาพทางบ้าน เศรษฐกิจและสังคมต่างกัน

๔. น่าจะมีการศึกษาในสังคมเมือง (พวกอพยพ) เพื่อจะได้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงไปทางทัศนคติด้วย

๕. เพื่อเปรียบเทียบ เมืองกับชนบทจึงควรที่จะศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของครอบครัวในสังคมเมืองด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับนักการศึกษา

๑. ในการเปิดแผนการเรียนต่าง ๆ ในโรงเรียนนั้น นอกจากโรงเรียนจะดูความพร้อมของครู-อาจารย์ ทางโรงเรียนควรพิจารณาถึงความประสงค์หรือความมุ่งหวังของนักเรียนและผู้ปกครองด้วย ตลอดจนความพร้อมด้านอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนด้วย เพื่อให้การจัดสภาพการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

๒. โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อแผนการเรียนสายอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตครอบครัวในท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ

ทางบ้านวิชาการและผลงานภาคปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับของสังคมท้องถิ่น เพื่อจูงใจให้นักเรียนและผู้ปกครองเห็นความสำคัญ และสนับสนุนให้นักเรียนเข้าเรียนในแผนการเรียนสายอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการเรียน เกษตรกรรม

๓. ทางโรงเรียนควรให้การแนะแนวเกี่ยวกับแผนการเรียนต่าง ๆ ที่เปิดสอนให้กับนักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบ เพราะว่าผู้ปกครองนักเรียนในชนบทนั้นมักมีการศึกษาในระดับต่ำ ไม่สามารถที่จะให้การแนะแนวและแนะนำแก่นักเรียนในปกครองของตนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนที่มาจากครอบครัวต่าง ๆ เหล่านั้นวางแผนการเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อจะได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทั้งใจปรารถนาของนักเรียนและครอบครัว

๔. ทางโรงเรียนและผู้ปกครองควรสร้างความร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างโรงเรียนกับทางบ้านในการเอาใจใส่ทวักชวนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางบ้าน เศรษฐกิจ และสังคมในระดับต่ำ ให้สามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อไปถึงการเรียนในระดับสูง ได้มีโอกาสชีวิตในการทำงานที่ดีมีรายได้ เพื่อให้พวกเขาสามารถเลื่อนฐานะทางสังคมของครอบครัวให้สูงขึ้น

๕. โรงเรียนควรสอดส่องเรื่องการคบเพื่อนของ เด็กและคอยชี้แนะเรื่อง การคบเพื่อนที่ดีด้วย

๖. โรงเรียนควรจัดตั้งชมรมครูและผู้ปกครองหรือสมาคมครูและผู้ปกครองขึ้น เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาทางบ้านวิชาการและจริยธรรมให้นักเรียน ตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจที่ดีร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน

๗. กระทรวงควรฝึกอบรมจริยธรรมของครู เรื่องการทำ ความเข้าใจและเป็นที่ยอมรับของ เด็ก เพื่อเยาวชนของชาติจะได้เติบโตอย่างมีคุณค่า เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไป

๘. กระทรวงศึกษาธิการควรขยายเขตการให้บริการการศึกษา นอกโรงเรียนให้กว้างขวางและอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท

๙. ควรขยายการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาออกสู่ชนบทในระดับหมู่บ้าน และตำบล เพิ่มขึ้น

๑๐. การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา รัฐน่าจะจัดให้บริการให้เปล่าโดยทั่วไป
ในสังคมชนบท เช่น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาภาคบังคับ

๑๑. รัฐน่าจะขยายระดับการศึกษาภาคบังคับออกไปจาก ๖ ปี เป็น ๘ ปี
(จากประถมปีที่ ๖ เป็น มัธยมศึกษาปีที่ ๓)